

Ministerstvo životního prostředí

KUJMP02E6ZBG

Sekce ochrany životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Praha dne 5. srpna 2022
Č. j.: MZP/2022/700/97
Sp. zn.: ZN/MZP/2022/700/2

Ing. Pavla Žídková
Polní 369
747 62 Mokrý Lazce

Krajský úřad Jihomoravského kraje	
PODATELNA -B-	
Č. j. JMK	12 1544/2022
17. 08. 2022	
12	

SDĚLENÍ

O NEPRODLOUŽENÍ PLATNOSTI STANOVISKA K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ vydaného pod č.j. 122/ENV/15 dne 9. 3. 2015 (dále též jen „stanovisko EIA“)

podle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Společnost České štěrkopisky spol. s r.o., IČO: 27584534, se sídlem Cukrovarská 34, 190 00 Praha 9, zastoupená Ing. Pavlou Žídkovou, IČO: 61611531, se sídlem Polní 369, 747 62 Mokrý Lazce (dále též jen „žadatel“), podala podáním ze dne 7. 3. 2022 podle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), žádost o prodloužení platnosti stanoviska EIA vydaného Ministerstvem životního prostředí (dále též jen „ministerstvo“) dne 9. 3. 2015, č.j. 12289/ENV/15, k záměru „Těžba a úprava štěrkopisku v Uherském Ostrohu 2“ (kód záměru MZP429).

Identifikační údaje:

Název záměru:

Těžba a úprava štěrkopisku v Uherském Ostrohu 2

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Kapacita (rozsah) záměru:

Stanovení dobývacího prostoru a hornická činnost spočívající v dobývání výhradního ložiska nevyhrazeného nerostu – štěrkopísku Moravský Písek – Uherský Ostroh (B3012200). Pro dobývání musí být stanoven dobývací prostor (dále též jen „DP“).

Navržený DP má plochu 30,122 ha a je hloubkově omezen kótou 158 m n.m. DP bude vymezen na povrchu jako nepravidelný osmiúhelník s vrcholy:

Vrchol DP	X	Y
A	-546142	-1190042
B	-546436	-1189680
C	-546455	-1189635
D	-546047	-1189325
E	-545887	-1189240
F	-545240	-1189456
G	-545779	-1189903
H	-545930	-1189865

V ploše DP je vymezena vlastní plocha těžby v prostoru výhradního ložiska štěrkopísku (cca 23,8 ha) a prostor pro umístění technologického a administrativně – sociálního zázemí o rozsahu cca 1,8 ha. Pískovna je napojena pomocí účelové komunikace vedené podél Nové Moravy přímo na silnici I/54 v prostoru mezi Moravským Pískem a Veselím nad Moravou.

Výše roční těžby v DP Uherský Ostroh je stanovena na 200 000 t/rok. Hornická činnost do vytěžení zásob v ploše těžby 23,8 ha bude při této kapacitě probíhat cca 16 let.

Umístění záměru:

Kraj: Zlínský, Jihomoravský
Obec: Uherský Ostroh, Moravský Písek
Katastrální území: Uherský Ostroh, Moravský Písek

Obchodní firma oznamovatele: František Jampílek

IČO oznamovatele: 49495950

Sídlo oznamovatele: Na Pruhu 335, 250 89 Lázně Toušeň
V současné době je oznamovatelem záměru společnost České štěrkopísky spol. s r.o., se sídlem Praha 9 – Čakovice,

Cukrovarská 34, PSČ 190 00, IČO: 27584534, zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, sp. zn. C 117108, zastoupená panem Františkem Jampílkem, jednatelem společnosti, která je nástupnickým subjektem oznamovatele.

Žádostí ze dne 7. 3. 2022, doručené ministerstvu dne 8. 3. 2022, požádal žadatel o prodloužení platnosti stanoviska EIA ze dne 9. 3. 2015, č.j. 12289/ENV/15, s odkazem na ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. k záměru „Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2“ (dále též jen „předmětný záměr“). Žádost žadatel podal z důvodu dosud neúplného využití vydaného stanoviska, když navazující řízení o stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostroh dosud nebylo pravomocně ukončeno a aktuálně se toto řízení nachází v odvolacím řízení vedeném Českým báňským úřadem. Původně vydanému stanovisku končí platnost dne 9. 3. 2022.

K předmětnému záměru bylo vydáno:

- Dne 9. 3. 2015 pod č.j. 12289/ENV/15 souhlasné stanovisko ministerstva k posouzení provedení zámětu na životní prostředí, včetně 3 příloh, z nichž přílohou č. 2 je Hydrogeologický posudek AQD – envitest, s.r.o., z ledna 2015, zpracovaný Ing. Jiřím Tyličerem, CSc.;
- Souhlasné stanovisko ministerstva k ověření souladu ze dne 26. 10. 2015, č.j. 24489/ENV/15;
- Souhlasné závazné stanovisko ministerstva k ověření změn záměru ze dne 10. 5. 2015, č.j. MZP/2018/710/222;
- Potvrzující závazné stanovisko ministra životního prostředí ze dne 4. 12. 2019, č.j. MZP/2019/430/549.

Na základě předložené žádosti dospělo ministerstvo jako příslušný správní úřad podle ustanovení § 21 zákona č. 100/2001 Sb. k závěru, že u záměru

„Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2“

došlo ke změnám podmínek v dotčeném území a poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí, a platnost stanoviska EIA vydaného pod č.j. 12289/ENV/15 dne 9. 3. 2015 se dle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. neprodlužuje.

Odůvodnění:

Předmětný záměr byl v době podání dokumentace předložen invariantně, lokalita předpokládaného záměru je situována 1,0 km západně od města Uherský Brod a cca 1,2 km východně od obce Moravský Písek na souvislé půdě zemědělské plochy. Žádost žadatele obsahuje popis změn v dotčeném území v následujícím uspořádání:

1. Územní systém ekologické stability – pod písm. a) je uveden stav v době podání dokumentace EIA (realizace záměru byla ve střetu s lokálním ÚSES). Žadatel uvádí, že ÚSES byl v ÚP Uherský Ostroh upraven tak, aby byl potenciální střet dobývacího prostoru s ÚSES eliminován a lokální biocentrum přemístěno na východní stranu Nové Moravy, podle níž je veden regionální biokoridor RK 143, střet s ÚSES byl územním plánem odstraněn.
2. Významné krajinné prvky – pod písm. a) je žadatelem popsán stav v době podání dokumentace EIA a pod písm. b) stav aktuální k datu zpracování žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA. Dle žadatele nebyly identifikovány žádné změny v území.
3. Natura 2000 – v příloženém zákresu pod písm. a) je znázorněn stav v době podání dokumentace EIA, pod písm. b) je uveden aktuální stav k datu zpracování žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA. Žádné změny v území nejsou žadatelem konstatovány.
4. Zvláště chráněná území, přírodní parky – pod písm. a) je uveden stav řešeného území v době projednání dokumentace EIA se závěrem, že dobývací prostor ani jeho okolí není součástí zvláště chráněného území ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Dobývací prostor tedy neleží na území národního parku, chráněné krajinné oblasti, přírodního parku, národní přírodní rezervace, přírodní památky ani přechodně chráněné plochy. Pod písm. b) je pak konstatován závěr, že území je beze změn, navrhovaný dobývací prostor není ve střetu se zvláště chráněným územím nebo s přírodním parkem.
5. Území historického, kulturního nebo archeologického významu je rovněž beze změn, dobývací prostor není ve střetu s novým územím historického, kulturního nebo archeologického významu.
6. Území hustě zalidněné, stav osídlení území – dle žadatele změny v hustotě osídlení nenastaly. V území nedošlo k významnému přiblížení obytné zástavby k navrhovanému dobývacímu prostoru, došlo k částečnému zahuštění okrajové zástavby Moravského Písku a Uherského Ostrohu, kdy za základ posouzení byla vzata situace dle posledního mapování v roce 2018 a mapování v roce 2012.

7. Staré ekologické zátěže, extrémní poměry v území – stav řešeného území v době projednání dokumentace EIA a aktuální ke dni zpracování žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA nedoznal dle žadatele změn.
8. Ovzduší – pro vyhodnocení imisního pozadí v době projednávání dokumentace EIA byla použita data zveřejněná Českým hydrometeorologickým ústavem (dále též jen „ČHMÚ“), konkrétně data o průměru imisního pozadí vybraných znečišťujících látek za období let 2007 až 2011, který byl stanoven z dostupných dat o emisích zdrojů a imisního monitoringu. Žadatel odkazuje na Věstník ministerstva č. 2/2012, v němž je posuzovaná oblast uvedena jako oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší, tedy jako oblast s překročenými imisními limity. Žadatel uvádí, že je zde lokálně překračován imisní limit pro denní koncentrace PM₁₀, a to pro 98,6 % území. Dále je na 25,6 % území překračován cílový imisní limit pro benzo(a)pyren. Pro posouzení současného stavu a jeho výhledu v případě realizace záměru byla aktualizovaná rozptylová studie, přiložená žadatelem k žádosti jako příloha č. 1. U této složky životního prostředí dle závěrů rozptylové studie došlo k pozitivnímu vývoji, neboť koncentrace sledovaných škodlivin včetně benzo(a)pyrenu poklesly. Překračování imisních limitů nebylo konstatováno, resp. vypočtené hodnoty v případě realizace záměru neindikují překračování imisních limitů.
9. Klima – pro předmětný záměr byl žadatelem předložen v příloze č. 2 žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA znalecký posudek zpracovaný Ing. Barchánkem, 2022. V tomto posudku je k otázce, zda mají klimatické změny a období sucha z hydrogeologického hlediska významný dopad na závěr o případné existenci negativních vlivů nové těžby štěrkopísků v kvartérních fluvialních náplavech velkých řek (Labe, Morava), a konkrétně těžby štěrkopísků na lokalitě Uherský Ostroh, na vydatnost a zdravotní nezávadnost vodních zdrojů, žadatelem uvedeno: *Klimatická změna je dlouhodobě známá realita, známá po desítky let, rozhodně přesahující rok 2015. Stovky publikovaných výsledků v prestižních vědeckých periodikách, výsledky práce vědeckých týmů z celého světa jasně dlouhodobě dokládají klimatický trend, který je skutečnou výzvou pro vodní hospodářství. Ten bude mít za následek především zvýšení četnosti a intenzity klimatických extrémů, projevujících se v podobě sucha a případných povodní. Tato skutečnost je tedy dlouhodobě v odborných kruzích známá a rok 2015 nepředstavuje žádný významný mezník. Při posuzování sledované problematiky je proto možno jednoznačně vycházet i z prací předcházejících rok 2015.*

Klimatická změna je do té míry variabilní, v podstatě nepředvídatelný fenomén, že i z dlouhodobých řad je velmi diskutabilní vyvozovat jakékoliv prognózy do budoucna. Jediné, co lze do budoucna s velkou pravděpodobností konstatovat, je nutnost připravit se na střídání obou klimatických extrémů, sucha a přivalových srážek. Z dosavadních dat je zřejmé, že kvartérní fluvialní kolektor v zájmovém území je sice na období výpadů srážek poměrně citlivý, jeho pozitivní vlastností je však naopak rychlá regenerační

schopnost. Tu dokládají data ČHMÚ hladin podzemní vody i průtoky za rok 2020 z grafické interpretace posudku profesora Landy.

Zlepšující se trend vodní bilance vyplývá rovněž z vlastních terénních měření a z aktuálních dat ČHMÚ za rok 2021 na vrtech Strážnice a Moravský Písek. Jak vyplývá z příložených obrázků, pozitivní vývoj hladin podzemní vody v mělké kvartérní zvodni fluviálních štěrkopísků v zájmovém území, uváděný v nejnovějším posudku Landy, pokračuje i v roce 2021.

Z aktuálně naměřených výsledků hladin ve vrtech při dvou měřeních podzemní vody s týdenním odstupem vyplývá, že hladina mírně kolísá (v řádu centimetrů) v závislosti na ovzdušných srážkách. Ve srovnání s naměřenými daty v letech 2009 a 2012 jsou současné hladiny přibližně o půl až tři čtvrtě metru vyšší, což odpovídá loňským zvýšeným ovzdušným srážkám a doplňování kolektoru podzemní vody na obvyklou úroveň před výrazně suchým obdobím posledních let.

Závěry posudku RNDr. P. Burdy, týkající se problematiky klimatických změn na řešenou problematiku, tak nejsou relevantní. Jeho tvrzení o úbytku povrchových vod v říční síti v desítkách procent a tím i podzemních vod je ve světle aktuálních dat chybné. Stejně jako jeho prohlášení, že „klimatická změna prokazatelně vede k poklesu průsaku srážek do podzemních vod“ se nezakládá na zjištěných datech.

Probíhající klimatické změny mají všeobecně významný dopad na vodní režim, a proto jej příslušné úřady vždy různou měrou individuálně zohledňují. Kvartérní náplavy, ani konkrétní lokalita Uherský Ostroh nepředstavuje z tohoto pohledu výjimku. Jak vyplývá ze zjištěných poznatků, posuzovaný region je na klimatickou změnu citlivý, má však velmi rychlou regenerační schopnost.

K identifikaci případných změn žadatel uvádí, že vývoj v území stejně jako v rámci ČR směřuje k velkým teplotním i srážkovým výkyvům s negativním dopadem na kvalitu života fauny, flóry i obyvatel. Záměr nebude v tomto směru vykazovat významné vlivy na klima, resp. případné projevy takových vlivů budou vratné, závislé na celkovém vývoji klimatu, nikoliv na realizaci záměru.

Ke zranitelnosti území vůči projevům změny klimatu žadatel uvádí, že území je zranitelné zejména vůči přívalovým a dlouhotrvajícím deštům, které se projevují vybřežováním Moravy a jejích přítoků. Dále je území zranitelné působením dlouhotrvajícího sucha, které má vliv na vyšší úrody a také na vydatnost vodních zdrojů a vodnost vodních toků. Tento stav je setrvalý a v průběhu uplynulého období od projednání nedoznal změn. V podrobnostech je odkazováno na přílohu č. 2 žádosti.

10. Povrchové a podzemní vody – žadatel opět pod písm. a) popisuje stav v době projednávání dokumentace EIA v následujícím členění a uvádí:

Povrchová voda

Území náleží k hlavnímu povodí toku Moravy s přítokem Nová Morava. Řeka Morava je dominantním prvkem v celém širším území, drobnější vodoteče jsou z hydrologického hlediska významově potlačeny. Podél Moravy jsou zachována mrtvá ramena nebo jejich zbytky, které obvykle tvoří doplňující prvky systému ekologické stability. Území náleží do povodí řeky Moravy. Lokalita leží na pravém břehu odlehčovacího ramene Moravy, zvaném Nová Morava.

Dobývací prostor je situován v záplavovém území, v aktivní zóně záplavového území stanoveného opatřením obecné povahy – Veřejnou vyhláškou: Aktualizace záplavového území Moravy (včetně aktivních zón) v úseku km PB 131,643, LB 133,013 – PB 186,800, LB 196,200 na území Zlínského kraje ze dne 16. 4. 2013 s č.j. KUZL.

Z hydrologického hlediska náleží zájmové území dílčímu povodí 4-13-02-025 s plochou 26,45 km². Území je na jihovýchodě omezeno Novou Moravou a na jihozápadě Polešovickým potokem. Pro žádnou z těchto vodotečí nejsou hydrologické údaje uváděny.

Podzemní voda

Zájmové území leží v CHOPAV Kwartér řeky Moravy. V blízkosti ložiska se nacházejí významná jímací území (zejména JÚ Bzenec - Komplex).

Hladina podzemní vody leží cca v 168 m n.m., 1,1-3,4 m pod úrovní terénu, je volná až mírně napjatá. Její výška je ovlivňována zejména hydrologickými stavy Moravy a Nové Moravy, režimní oscilace činí cca 2 m v průběhu hydrologického roku. Směr proudění podzemní vody probíhá přibližně od severozápadu k jihozápadu až od severu k jihu.

Stav lokality v době zpracování žádosti se z hlediska klasifikace povrchových a podzemních vod nezměnil. Ovšem stejně jako na území celé ČR a vlastně celé Evropy došlo obecně k úbytku povrchových a podzemních vod, tento stav má ale v uplynulých dvou letech pozitivní vývoj v závislosti na hojnějším výskytu srážek, uvádí žadatel. To je na druhé straně doprovázeno častějším výskytem tzv. bleskových záplav na svažitých pozemcích a drobnějších vodních tocích. Na vlastní posuzované lokalitě záměru v současnosti k úbytku zásob podzemních vod ani k poklesu stavu jejich hladiny nedošlo, oproti měřením z roku 2009 a 2012 se zde hladiny podzemních vod nacházejí o půl až tři čtvrtě metru výše a v posledních dvou letech zůstává lokalita výhledové těžby v záplavovém území Moravy, včetně lokalizace v AZZÚ, Q100 a Q20. Dílčím přínosem realizace záměru by bylo dle žadatele vytvoření statické rezervy pro zmírnění povodňové vlny.

Žadatel připomíná, že pro posouzení vývoje území v případě realizace záměru byly zpracovány mimo jiné i dva znalecké posudky – již uvedený znalecký posudek Ing.

Barchránka (2022) – přiložený v příloze č. 2 žádosti, a aktualizovaný znalecký posudek Prof. Ing. RNDr. Ivana Landy, DrSc. (2021) – příloha č. 3 žádosti.

Ze znaleckého posudku Ing. Barchánka konstatuje žadatel následující závěry:

Odstraněním půdní krycí vrstvy a nivních fluvialních sedimentů v prostoru těžby může dočasně dojít k lokálnímu zvýšení rizika znečištění místních podzemních vod. K eliminaci i takového minimálního rizika je proto třeba přijmout příslušná opatření, a to jak v rámci provozního, tak i havarijního řádu, což je ovšem běžná praxe. Navíc je taková povinnost příslušnými úřady přísně vyžadovaná a její plnění důsledně sledováno.

Hydraulické spády, směr proudění podzemní vody, litologické poměry a především vzdálenost mezi prostorem budoucí těžby a jímacím územím Bzenec ale představují dostatečnou a bezpečnou vzdálenost pro přirozenou atenuaci potenciálních znečišťujících látek.

Z kvalitativního hlediska lze důvodně předpokládat, že větší vliv na kvalitu vody v jímacím území Bzenec, než plánovaná těžba štěrkopísku v lokalitě Uherský Ostroh, bude mít okamžitá kvalita vody v Moravě, zejména za situace, kdy dochází ke vzezování z toku Nové Moravy. Ta je hlavním zdrojem vody v kvartérním kolektoru. Vzdálenost mezi tokem Moravy v úseku mezi Uherským Ostrohem a Veselí nad Moravou je sice přibližně dvojnásobná v porovnání se vzdáleností k plánované těžebně, současně zde ale z modelu Progeo (2016, příloha 3.4.1) vychází mnohem vyšší hydraulický gradient (tuto vzdálenost navíc zkracuje i přítomnost starých říčních ramen a jezera Černý – viz „hydraulický zkrat“, popisovaný Uhlíkem). To znamená, že doběhová doba vody z Moravy je v tomto úseku srovnatelná s doběhovou dobou vodních částic z prostoru plánované těžebny, doběhová doba průsaku z Nové Moravy pak je významně kratší. Ovlivnit kvalitu vody v toku takto velké řeky lze velmi obtížně, na rozdíl od vody v těžebně, kde lze potenciální negativní vlivy úspěšně řešit přímo za provozu. To musí být předmětem případně zpracovávaného provozního a havarijního řádu.

Z hlediska vlivu na povodňové stavy došel Ing. Barchánek k níže uvedenému závěru:

Postupné odtěžování štěrkopísku nemůže mít na průběh povodně negativní dopad. Praxe ukazuje, že je naopak aktivita chápána jako pozitivní činnost, protože se v jinak ploché krajině vytváří retenční prostor. Objem vytěženého materiálu štěrkovny od původního terénu po hladinu podzemní vody bude v konečné fázi až 0,476 milionu m³. To je mimořádný akumulační prostor, kterým budoucí štěrkovna přispěje k zadržování případné povodňové vlny a zpomalí odtok. Na lokalitách Moravský Písek – Podluží nebo Pláňava (s retencí jen 76 000 m³) se podobné retenční prostory budují a začleňují do

integrovaného systému protipovodňové ochrany. Není tedy důvod, proč by štěrkovna v Uherském Ostrohu měla být výjimkou. Podobná situace je i v případě dočasného deponování štěrkopísku, případně výsypky. V obou případech se jedná o přírodní, inertní materiál, jehož případný teoretický odnos povodňovou vlnou nepředstavuje zásadní problém, případně ohrožení životního prostředí.

Žadatel uvádí, že k obdobnému závěru došel i Prof. Ing. RNDr. Landa, DrSc., a cituje: *Již v současném stavu dochází vlivem klimatické změny k periodickým poklesům vydatnosti vodního zdroje Bzenec – Komplex v obdobích sucha a za nízkých průtoků v řekách. Oproti tomuto již existujícímu současnému stavu však nemůže mít realizace záměru těžby štěrkopísku na lokalitě Uherský Ostroh nové významněji nepříznivé vlivy na vodohospodářské zájmy, či na jiné zákonem chráněné zájmy související s vodami.*

K otázce povodňových stavů pak konstatuje autor znaleckého posudku: *V důsledku vzniku těžebního jezera ke zhoršení průběhu povodňových stavů nedojde, vlivem jezer ve skutečnosti naopak dojde ke zmírnění průběhu povodňových stavů. Svědčí o tom mimo jiné i velmi blízké příklady lokalit Moravský Písek – Podluží a retenční nádrž Pláňava, kde v obou případech bylo k vybudování vodní plochy cíleně přistoupeno se záměrem vytvoření retenčního prostoru jako protipovodňového opatření.*

Žadatel tak k předmětné problematice uzavírá, že v širším posuzovaném území, stejně jako v jiných částech České republiky, probíhají nepříznivé klimatické změny. K současnému stavu však nejsou v místě posuzovaného záměru dokumentovány nepříznivé změny stavu zásob a kvality podzemních vod. Realizace záměru nebude mít na povrchové nebo podzemní vody významný negativní vliv.

11. V základní charakteristice půd zájmového území byl shledán rozdíl ve výměře zemědělské půdy oproti stavu v době projednávání dokumentace EIA, když došlo ke snížení výměry zemědělské půdy o 34,35 ha, naopak vzrostla výměra vodních ploch o 42,74 ha, nicméně dle přílohy č. 1 na samotné ploše k předmětnému záměru ke změnám z hlediska ochrany půdy nedošlo.
12. U základní charakteristiky horninového prostředí a přírodních zdrojů je popis rovněž shodný, jako byl pro stav v době projednávání dokumentace EIA i v době zpracování žádosti o prodloužení stanoviska EIA, v území nejsou evidována poddolovaná nebo sesuvná území.
13. Dle odůvodnění žádosti o prodloužení stanoviska EIA se nezměnily ani základní charakteristiky přírodních poměrů zájmového území – fauna, flóra, ekosystémy, krajina, v podrobnostech se proto odkazuje na odůvodnění žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA, str. 36 až 44 předmětné žádosti.

14. V tomto bodě jsou hodnoceny zejména základní charakteristiky dalších aspektů životního a přírodního prostředí, jako je hluková situace, intenzita dopravy, a je konstatován závěr, že k překročení hygienického limitu v ekvivalentní hladině akustického tlaku pro dopravní hluk korigovaný na starou hlukovou zátěž v okolí komunikace I/55 a I/54 ve Veselí na Moravě a v okolí komunikace II/427 a I/54 v Moravském Písku v denní době nedojde, nedojde ani k překročení hygienického limitu v ekvivalentní hladině akustického tlaku pro hluk ze stacionárních zdrojů v osmi nejhluchnějších hodinách v denní době. V podrobnostech se odkazuje na odůvodnění žádosti předložené žadatelem.

Ke změnám předmětného záměru tedy dle žadatele nedošlo, v případě nerealizace předmětného záměru by jednotlivé složky životního prostředí reagovaly pouze na změny klimatu, a to v míře odpovídající jiným částem území republiky. Žadatel s odkazem na zdroj ČHMÚ, 2022, konstatuje, že se již v současné době změny klimatu projevují na změnách vodnosti vodotečí a vodních nádrží, na poklesu hladiny podzemních vod, na výnosech v zemědělství a výtěžnosti dřeva v lesnictví a částečně ovlivňují i zdravotní stav obyvatelstva. Bude docházet ke změnám výskytu extrémních projevů počasí spočívajících v silných srážkách, obdobích sucha, silnému větrnému proudění, v zemědělství se bude snižovat produkce rostlin a urychlí se proces desertifikace, dojde ke zvýšení rizik vodních erozí půd a k neschopnosti přeschlých půd pojmout velké objemy jednorázových srážek a rychlejší odtok srážkových vod z území (bleskové povodně).

Působení klimatických změn tak má zásadní úlohu při zhoršování zdravotního stavu a stability lesů, kde se aktivizují řady patogenních škůdců, např. kůrovce, vlivem přísušků, jež působí na snížení statické stability smrkových porostů vůči působení větru. Žadatel dále cituje z uvedeného zdroje ČHMÚ a uzavírá, že tento scénář odpovídá zjištěním prezentovaným ministerstvem v šesté hodnotící zprávě IPCC, kdy průměrná globální teplota vzroste o 1,5 stupně Celsia nad dlouhodobý normál předindustriálního období. Hlavní negativní dopady se v ČR vedle růstu teploty týkají především vodního režimu, častější jsou jak povodně, tak vlny sucha.

Žadatel v závěru žádosti o prodloužení stanoviska EIA konstatuje, že nebyly využity žádné speciální metody kromě programu HLUK+ (hluková studie) a programu SYMOS'97 (rozptylová studie), stěžejní potenciální vlivy, kterými je vliv na vody, hlukovou situaci, ovzduší a klima byly doloženy podkladovými odbornými studii a znaleckými posudky.

K žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA žadatel přiložil následující dokumenty:

- a) Rozptylovou studii č. E/5979/2021/RS „Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2 Aktualizace 2021“, TECHNICKÉ SLUŽBY OCHRANY OVZDUŠÍ OSTRAVA spol. s r.o., prosinec 2021;
- b) Znalecký posudek Ing. Michaela Barchánka č. 78/2022, ze dne 22. 1. 2022;
- c) Znalecký posudek Prof. RNDr. Ing. Ivana Landy, DrSc., č. 69-1-2021, ze dne 10. 5. 2021;

- d) Hlukovou studii č. 2250/21/HS „Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2“, E-expert, spol. s r.o., 4. 1. 2022.

Ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. stanoví, že „Platnost stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání. Platnost stanoviska příslušný úřad na žádost oznamovatele prodlouží o 5 let, a to i opakovaně, pokud nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí. Žádost o prodloužení stanoviska musí být podána před jejím uplynutím; platnost stanoviska neuplyne, dokud není žádost vyřízena. Součástí žádosti o prodloužení platnosti stanoviska je podklad obsahující popis aktuálního stavu dotčeného území včetně souhrnu změn oproti stavu v době vydání stanoviska. Dojde-li ke zrušení rozhodnutí v navazujícím řízení v prvním stupni podle odstavce 3 věty třetí, má se za to, že platnost stanoviska neuplyne dříve než 60 dnů po dni, kdy ke zrušení takového stanoviska došlo.“

Stanovisko EIA v předmětné věci bylo vydáno dne 9. 3. 2015 s platností na 5 let, resp. dle čl. II. bodu 6 přechodných ustanovení zákona č. 326/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., s platností na 7 let, tedy nejpozději do dne 9. 3. 2022. Dne 8. 3. 2022 byla ministerstvu doručena žádost žadatele o prodloužení platnosti stanoviska EIA podle ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., jejíž přílohou jsou kromě žadatelem zpracovaného odborného podkladu také shora citované přílohy a) až d), konkrétně rozptylová studie, akustická studie a dva znalecké posudky zpracované Ing. Michaelem Barchánkem a Prof. Ing. RNDr. Ivanem Landou, DrSc.

Dne 6. 4. 2022 obdrželo ministerstvo vyjádření k žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA od společnosti Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. (dále též jen „podatel 1“), a společnosti Vodovody a kanalizace, a.s. a 17 měst a obcí, zastoupených Frank Bold Advokáti, s.r.o. (dále též jen „podatel 2“), obsahující námitky proti prodloužení platnosti stanoviska EIA.

Přílohou vyjádření podatele 2 jsou

- a) 4 odborná stanoviska České geologické správy z roku 2017;
- b) Modelová hodnocení společnosti PROGEO, s.r.o.;
- c) Znalecký posudek zpracovaný RNDr. Pavlem Burdou, znalcem v oboru vodního hospodářství, odvětví čistota vod se specializací hydrogeologie a těžba, odvětví geologie se specializací hydrogeologie, který byl vyhotoven dne 29. 12. 2020 pro objednatel Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.

Ministerstvo se předmětným stanoviskem ze dne 9. 3. 2015, č.j. 12289/ENV/15, již v roce 2017 zabývalo a ověřovalo, zda je v souladu s požadavky právních předpisů, které zpracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování

vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“) podle čl. II. bodu 1 přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb. Spisová dokumentace obsahovala žadatelem předložené

- a) Vyjádření advokátní kanceláře STRÁNSKÝ & PARTNEŘI ze dne 23. 7. 2017;
- b) Stanovisko k matematickému modelu RNDr. Pavel Josefus, ze dne 5. 9. 2017;
- c) Znalecký posudek Prof. Ing. RNDr. Ivan Landa, DrSc., ze dne 10. 9. 2017.

Kromě dokumentů předložených žadatelem spisová dokumentace dále obsahovala

- d) Znalecký posudek zpracovaný a.s. GEOTest, RNDr. P. Burda, listopad 2016, který byl vyhotoven k požadavku Krajského úřadu Jihomoravského kraje, a
- e) Dokumentace 1. a 2. etapy prací modelového hodnocení jímacího území – vodní zdroj Bzenec – Komplex, zpracované společností s r.o. PROGEO, Ing. J. Uhlík, Ph.D., prosinec 2015 a prosinec 2016, vyhotovené k požadavku a.s. Vodovody a kanalizace Hodonín.

Žádné stanovisko vyhotovené v roce 2017 Českou geologickou službou (dále též jen „ČGS“) však ve spisové dokumentaci založeno nebylo. Proto ministerstvo dne 14. 6. 2022 požádalo o poskytnutí podkladů k žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA a.s. Vodovody a kanalizace Hodonín, ČHMÚ a Českou geologickou službu, dne 19. 7. 2022 zaslalo další žádost o stanovisko k podkladům Advokátní kanceláři STRÁNSKÝ & PARTNEŘI, kterou požádalo jako zplnomocněného zástupce oznamovatele záměru o stanovisko žadatele k těmto podkladům (k předloženým dokumentům se ministerstvo vyjádří dále).

Podatel 1 (VaK Hodonín) se k dané záležitosti vyjádřil cestou právnické kanceláře Frank Bold Advokáti, s.r.o. podáním ze dne 6. 4. 2022, v němž formuloval nové skutečnosti, které nedovolují prodloužení předmětného stanoviska EIA. V reakci na požadavek ministerstva ze dne 14. 6. 2022 uvedl ve svém přípise ze dne 28. 6. 2022, zn. 2/Šk/2022/1763:

1. *Všechny relevantní údaje o hydrogeologických poměrech v zájmové lokalitě jsou obsaženy ve zprávách společnosti PROGEO, s.r.o. (r. 2015, 2016 a 2018) a soudně znaleckém posudku vypracovaném RNDr. P. Burdou v 12/2020. [V závěru znaleckého posudku znalec konstatuje, že „všechny shromážděné informace dokládají, že z odborného hlediska byl proces posuzování vlivů na životní prostředí (potažmo na vodní zdroj Bzenec – Komplex) založen na zmatečných a jednoznačně chybných hydrogeologických a hydrologických informacích o lokalitě vodního zdroje i plánované těžby. Zpracovatelka hydrogeologické studie (Koppová 2010, 2012, 2015) část prací, které ve svých dokumentech deklarovala, ve skutečnosti vůbec neprovedla (kap. 2.6.2, 2.6.1). Předložené hydrogeologické závěry (výstupy modelu) jsou chybné (kap. 2.6, kap. 2.3.1) z hlediska bilance množství podzemní vody, z hlediska úrovní hladin podzemní*

vody, z hlediska směrů proudění podzemní vody i z hlediska identifikace hlavního zdroje vody pro vodní zdroj Bzenec – Komplex. Část informací, které ovlivňují hodnocení rizik těžby (objem těžební laguny, všechna voda z oblasti těžby přitéká do jímacích vrtů vodního zdroje, poměry oblasti těžby po povodních – Obr. 13) byly opomenuty, nevyhodnoceny, nebo maximálně potlačeny." Znalec se jimi na str. 65 a 66 znaleckého posudku zabývá, hodnotí je a činí jednoznačný závěr, že „Těžba štěrkopísků v nátokové pozici vodního zdroje Bzenec – Komplex by prokazatelně znásobila existující rizika negativního dopadu na kvalitu podzemní vody tohoto vodního zdroje. Proto nelze v žádném případě otvírku těžebny doporučit. Autoři hydrogeologické části podkladové dokumentace pro posouzení vlivu záměru na životní prostředí se prokazatelně dopustili řady hrubých chyb a tím i chybného úsudku vyhodnocení rizik.“- citace doplněny z posudku znalce ministerstvem]. Všechny uvedené podklady byly ministerstvu zaslány a jsou součástí spisu.

2. Podateli 1 není znám žádný právní předpis, na jehož základě by byl povinen požadované údaje v požadovaném rozsahu ministerstvu předkládat. Údaje, které jsou požadovány platnou legislativou, jsou každoročně řádně hlášeny prostřednictvím odborných portálů – ISPOP, ČHMÚ, PIVO, atd., kde jsou k dispozici.
3. Na „prameniště Bzenec II a Bzenec IV“ byly v osmdesátých letech 20. století provedeny čerpací zkoušky v rámci hydrogeologického průzkumu lokality Bzenec – Komplex. Uvedená jímací území nebyla nikdy stavebně dokončena a napojena na úpravnu vody Bzenec – Přívoz. Jsou umístěna na zemědělsky intenzivně využívaných pozemcích. S analogickou znalostí problematiky výskytu pesticidů a dusíkatých látek z jiných lokalit v blízkosti využívaných území nepočítá podatel 1 s jejich využitím. Navíc ani svou vydatností nenahradí prameniště Bzenec III – sever a Bzenec I – Moravský Písek.
4. S využitím jímacího území Milokošť je počítáno a v současné době je připravován projekt řešící napojení tohoto prameniště na ÚV Bzenec – Přívoz. Jedná se o nezbytný krok z důvodu poklesu vydatnosti současně využívaných pramenišť.
5. Ve věci dostatečnosti stávajícího ochranného pásma vodního zdroje Bzenec – Komplex platí nadále obsah sdělení podatele 1 ze dne 19. 10. 2018 zasláno ministerstvu.

Podatel 1 v tomto vyjádření rozvedl další skutečnosti, které jsou důvodem, proč není možné prodloužit platnost stanoviska EIA pro předmětný záměr:

- a) Dle podatele 1 v celém procesu EIA nebyla věnována dostatečná pozornost dopadu klimatických změn na vodní zdroje. V období let 2014-2019 bylo dlouhé období sucha, jehož dopady nemohla dokumentace EIA předvídat, jde tedy o novou skutečnost. Dopady sucha jsou sice v posudku I. Landy a dalších bagatelizovány, nejnovější studie Kašpárka

et al. (2022, v tisku), která shrnuje dopad období sucha na zmenšení přírodních zdrojů podzemních vod na území ČR, došla ke zcela jiným závěrům. Při bilančním porovnání období 1971-2010 a 1981-2019 vychází dlouhodobé průměry odtoku podzemních vod nižší o 11,9 %, a to především v důsledku růstu teplot. Není nutné připomínat, že lokalita Bzenec spadá do regionu s největšími dopady sucha na vodní zdroje, konkrétní místní úbytky budou proto nepochybně vyšší, než uvedený celostátní průměr. Takto razantní úbytek přírodních zdrojů podzemních vod za jednu dekádu je znepokojivou skutečností. Podatel 1 očekává proto vyčíslení těchto dopadů a posouzení jejich důsledků v novém procesu EIA.

- b) *V období let 2011-2021 vzrostl odběr vody z vodního zdroje Bzenec – Komplex ze 135 na 170 l.s⁻¹, význam prameniště s ohledem na klimatické změny dramaticky narůstá a jeho ohrožení není v žádném případě přípustné. V souvislosti s nárůstem počtu napojených odběratelů a v návaznosti na navýšení dílčích spotřeb u stávajících odběratelů vzrostl postupně od roku 2011 odběr podzemní vody z JÚ Bzenec - Komplex až o cca 650 000 m³/ročně v roce 2021. To představuje 5 054 715 m³ celkem odebrané surové vody v roce 2021 z jímacího území Bzenec – Komplex.*
- c) *Od roku 2013 je v důsledku nedostatečné kapacity a jakosti místního zdroje v obci Radějov z JÚ Bzenec – Komplex zásobována obec Radějov (20 000 m³/ročně). Od roku 2013 vzrostl tlak na alternativní zásobování pitnou vodou obce Hrušky, kde podatel 1 stavbou přírodního řadu začal provozovat vodovod pro veřejnou potřebu (60 000 – 70 000 m³/ročně).*
- d) *Skupinový vodovod Horňácko, který byl realizován v roce 2018, představuje navýšení odběru z JÚ Bzenec – Komplex o více jak 100 000 m³/ročně. Skupinový vodovod Horňácko dopravuje pitnou vodu pro města a obce: Velká nad Veličkou, Hrubá Vrbka, Malá Vrbka, Kuželov, Louka, Lipov, Blatnice pod Sv. Ant. V současné době probíhají další etapy projektové přípravy pro napojení lokality Horňácka z prameniště Bzenec – Komplex, a to obcí: Hrozová Lhota, Tasov, Žeraviny, Javorník, Nová Lhota, Suchov. Tyto obce budou na zdroj Bzenec – Komplex připojeny v následujících letech.*
- e) *Podatel 1 v roce 2022 z kvalitativních důvodů upouští od zásobování obce Blatnička prostřednictvím JÚ Louka a nově bude obec Blatnička rovněž zásobována pitnou vodou z JÚ Bzenec – Komplex. Celkem je ze skupinového vodovodu Horňácko kapacitně počítáno se zásobováním cca 15 tis. obyvatel. V letošním roce 2022 význam ÚV Bzenec a souvisejícího jímacího území Bzenec – Komplex dále vzrostl vzhledem k poklesu výrobní kapacity ÚV Moravská Nová Ves a souvisejícího jímacího území Podluží. Tento zdrojový deficit je v současné době nahrazován prostřednictvím skupinových vodovodů z ÚV Bzenec (tedy ze zdrojů Bzenec – Komplex). Jedná se o cca 30 l/s.*

- f) Jako novou skutečnost označuje podatel 1 nově zpracovaný hydraulický model lokality (PROGEO 2015, 2016 a 2018), který se opírá o nová data shromážděná až po procesu EIA a který přesvědčivě dokladuje, že model Koppové, o který se stanovisko EIA opírá, je z dnešního pohledu překonaný a chybný, závěry o dané lokalitě jsou zavádějící, v rozporu s naměřenými daty i s dalšími hydrogeologickými pracemi v lokalitě. Nepovažuje proto za možné prodloužit stanovisko EIA založené na chybných odborných podkladech, když jsou dnes k dispozici podklady novější a odborně přesnější.
- g) Podatel 1 považuje za největší omyl původního stanoviska EIA chybné označení hydraulické funkce kanálu Nová Morava. Hydrogeologická práce a pozorování společnosti PROGEO v letech 2016 – 2018 ve srovnání s podklady EIA nově prokázaly, že vodní zdroj Bzenec - Komplex není bilančně závislý na vzezování povrchové vody z odlehčovacího kanálu Nová Morava do horninového prostředí. Popis hydrogeologických poměrů oblasti vodního zdroje na stávající EIA není platný, neodpovídá skutečnosti, je v rozporu s naměřenými daty, a proto nutně vyžaduje aktualizace, aby bylo možné odpovídajícím způsobem vyhodnotit rizika vzniku štěrkovny v nátokové oblasti k jímacím studnám vodního zdroje.
- h) Podatel 1 zdůrazňuje, že v letech 2016 – 2018 bylo nově prokázáno, že tlakové pole proudění podzemní vody využívané v podkladech EIA odpovídá stavu při převodu zvýšených průtoků Moravy odlehčovacím kanálem Nová Morava. Takovýto postup interpretace hydrogeologických poměrů není adekvátní a zkresluje a bagatelizuje rizika plynoucí z projektované těžby štěrkopísků.
- i) Upozorňuje, že podzemní voda v prostoru prameniště Bzenec III – jih ve většině studni nespĺňuje hygienické limity pro pesticidní látky stanovené vyhláškou č. 252/2004 Sb. V letech 2017 – 2021 bylo zásadně zredukováno využívání tohoto prameniště. V letech 2017, 2019, 2020 a 2021 byl průměrný roční odběr z prameniště vždy menší než 4 l.s-1. Perspektiva dalšího využívání prameniště je nejistá. O to větší význam má zajištění budoucího bezproblémového využívání pramenišť Bzenec III – sever a Bzenec I – Moravský Písek, které jsou však situovány v místech přítoku podzemní vody přes projektovanou štěrkovnu. Rozložení koncentrací škodlivých látek v podzemní vodě mění priority i možnosti využití jednotlivých pramenišť. Klíčovým a nejvydatnějším zdrojem vody je prameniště Bzenec III sever. Omezení využití prameniště Bzenec III – jih a zvýšení vodohospodářského významu pramenišť Bzenec I – Moravský Písek a Bzenec II – sever je novou skutečností, kterou je nutné zakomponovat do nového procesu EIA.
- j) Podatel 1 dále uvádí, že sanační zásah ukončený v roce 2009, ani doplňkový zásah ukončený v roce 2015, neodstranily zcela chlorované uhlovodíky z horninového prostředí v nátokové oblasti jihozápadního předpolí prameniště Bzenec I – Moravský Písek. Vzhledem k tomu jsou již od roku 2002 v platnosti opatření, kdy jsou přednostně

využívány studny z násoskové větve směřující k odlehčovacímu kanálu Nová Morava (S13 – S20). Studny S1 – S6 jsou odstaveny z důvodu setrvalého výskytu reziduálního kontaminačního mraku CIU v blízkosti prameniště. Jakákoliv opatření, která by přehradila nátok podzemní vody od severu k prameništím hradištským příkopem ze směru projektované štěrkovny (hydraulická bariéra) by navodila v oblasti prameniště nepřipustné zhoršení kvality jímané podzemní vody. Zbytkové koncentrace chlorovaných uhlovodíků, které se oproti původním předpokladům stále vyskytují v blízkosti prameniště Bzenec I (a v některých vrtech i jejich koncentrace rostou), jsou novou skutečností, jejíž dopad by měl být komplexně vyhodnocen v rámci nového procesu EIA.

- k) Podatel 1 připomíná, že nezanedbatelnou novou skutečností jsou i stanoviska České geologické služby z roku 2017, tedy až po vydání stanoviska EIA. Nepovažuje za možné ignorovat stanovisko Státní geologické služby, které upozorňuje na významná rizika záměru těžby a je v rozporu se stanoviskem EIA. I tato okolnost by měla být vysvětlena v novém procesu EIA (v podrobnostech pak podatel 1 odkazuje na podání podatele 2 ze dne 6. 4. 2022.)

Podatel 2 především uvádí v bodě I. vyjádření ze dne 6. 4. 2022 k žádosti o prodloužení stanoviska EIA žadatele, že s prodloužením stanoviska EIA zásadně nesouhlasí, neboť nejsou splněny podmínky ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. Cituje toto ustanovení zákona a uvádí, že prodloužení platnosti stanoviska je vázáno na podmínku, že oznamovatel (žadatel) písemně prokáže, že nedošlo ke změnám záměru (podmínka totožného charakteru záměru) nebo k podstatným změnám podmínek v dotčeném území (za významné považuje zejména zhoršení životního prostředí, nebo nové záměry, které by mohly způsobit vznik nových, či zhoršovat již dříve identifikované kumulativní a synergické vlivy). Zdůrazňuje zákonnou povinnost prokázat, že se v souvislosti s předmětným záměrem neobjevily nové poznatky. Příkladmo uvádí, že plánovaná technologie může mít další vlivy na životní prostředí, které v době, kdy probíhal proces EIA naposledy, nebyly známy. Zdůrazňuje rovněž zákonem stanovenou povinnost prokázat, že nebyly vyvinuty technologie využitelné v předmětném záměru, které by byly šetrnější k životnímu prostředí, tedy že nedošlo k významnějšímu posunu v nejlepších dostupných technologiích. Uzavírá v bodě II. svého vyjádření, že zákonné podmínky pro prodloužení stanoviska EIA nejsou splněny z důvodů, které jsou rozvedeny níže:

1. Stanoviska České geologické služby – ze stanovisek ČGS vyjmenovaných na str. 3 vyjádření konstatuje podatel 2, že právě z těchto stanovisek vyplývají nové významné skutečnosti ve vztahu k hodnocení hydrogeologických poměrů v území. Z těchto nových stanovisek ČGS vydaných v roce 2017, tedy vydaných až po procesu EIA, je zřejmé, že se ČGS neztotožňuje se závěrem o akceptovatelnosti předmětného záměru z hlediska požadavků na ochranu kvality podzemních vod. Dle podatele 2 naopak nejistoty ve vyhodnocení rizika zamýšlené těžby štěrkopísku nadále trvají, podatel 2 cituje závěry

stanoviska ČGS ze dne 4. 8. 2017, ze dne 31. 8. 2017, ze dne 29. 9. 2017 a uzavírá, že právě ČGS z důvodů uvedených ve svých stanoviscích nemůže ve smyslu předběžné opatrnosti označit předmětný záměr z hydrogeologického hlediska jako akceptovatelný. K modelovým výstupům pak uvádí, že výstupy matematického modelování v již skoro 7, resp. 5 let staré hydrogeologické studii Koppové (2010 a 2012) se poměrně významně liší od aktuálních modelových hodnocení (Uhlík a Zeman 2015 a 2016). Podatel 2 uzavírá, že i s ohledem na vyjádření ze dne 13. 10. 2017 ČGS jako Instituce ze zákona určená k posuzování ochrany a využití přírodních nerostných zdrojů a zdrojů podzemních vod a o geologických rizicích učinila následující závěry:

a) „Vzhledem ke strategickému významu jímacího zařízení Bzenec – Komplex pro značnou část Jihomoravského kraje je nezbytné jakékoli negativní ovlivnění tohoto vodního zdroje zamýšlenou těžbou štěrkopísků a jejími důsledky jednoznačně vyloučit;

b) plánovaná těžba štěrkopísků představuje pro jímací území Bzenec – Komplex reálné riziko zejména z hlediska negativního ovlivnění kvality podzemní vody;

c) ČGS nemůže ve smyslu předběžné opatrnosti označit záměr těžby štěrkopísků v DP Uherský Ostroh z hydrogeologického hlediska jako akceptovatelný. Podatel 2 tak učinil závěr, že přírodní a hydrogeologické poměry v dané lokalitě nebyly řádně přezkoumány a nové poznatky, vyplývající ze stanovisek ČGS, nebyly doposud zohledněny. Tyto nové poznatky vzešly najevo až po procesu EIA, ve kterém bylo předmětné stanovisko vydáno. Podatel 2 připomíná, že v žádosti žadatele o prodloužení platnosti stanoviska EIA žadatel o těchto stanoviscích ČGS mlčí, žádost je proto třeba i z tohoto pohledu označit za neúplnou a nedostatečnou.

2. Hydrogeologické modely, na jejichž základě bylo stanovisko EIA vydáno – podatel 2 vyjmenovává na str. 5 odborná posouzení, na jejichž základě bylo stanovisko EIA vydáno. Konkrétně se jedná o posudky Koppová H., 2010, Závěrečná zpráva AQUATEST, a.s. Praha, Koppová, H. (2012) a Závěrečná zpráva AQUATEST, a.s. Praha, Koppová, H. (2015). Podatel 2 namítá, že model Koppové byl zpracován s takovou mírou povrchnosti a neprofesionality, což potvrzují Modelová hodnocení společnosti PROGEO, s.r.o., zpracovaná v letech 2015, 2016 a 2018. Model PROGEO z roku 2018 byl zpracován až po vydání stanoviska EIA, proto jde o novou skutečnost ve smyslu ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., kterou je nezbytné při posouzení žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA zohlednit. Podatel 2 pak konstatuje konkrétní vady modelu Koppová, nesprávné hodnocení hydraulické bariéry, vyjmenovává nespílitelné podmínky stanoviska EIA a rozvádí důvody, které jej k těmto závěrům vedou (podmínka č. 7, 9, 10, 15, 18, 44 a 54).
3. Znalecký posudek RNDr. Pavla Burdy – dle podatele 2 tento znalecký posudek byl vyhotoven dne 29. 12. 2020, tedy rovněž vznikl až po vydání stanoviska EIA, a vyplývají z něho pro předmětný záměr umístěný v dané lokalitě značná rizika.

Podatel 2 se dále vymezuje jak k posudku Ing. Barchánka, tak i k jednotlivým bodům žadatelem podané žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA, konkrétně ke str. 24 týkající se klimatické změny, str. 29 ke zhoršení kvality vody, str. 30 k objemu vytěženého materiálu štěrkovny, str. 31 týkající se dočasné deponie odplavitelných materiálů a str. 32 k problematice těžby štěrkopísků jako zdroje znečištění vod či negativního vlivu realizace záměru na podzemní či povrchové vody. Podatel 2 uzavírá, že ze všech jím namítaných skutečností jednoznačně vyplývá, že prodloužení stanoviska EIA na základě uplatněné žádosti možné není.

Česká geologická služba byla výše uvedenou žádostí ministerstva ze dne 14. 6. 2022, č.j. MZP/2022/710/2315, požádána o poskytnutí podkladů a následujících charakteristik území pro část povodí Moravy mezi Uherským Ostrohem a Rohatcem v období let 2007-22. Konkrétně ministerstvo požadovalo vyjádření ke

- stavům podzemních vod v hlubokých i mělkých vrtech;
- průtokům v tocích Morava, Nová Morava, Polešovický potok a Syrovinka;
- vydatnosti pramenů.

Dále byla Česká geologická služba požádána o vyjádření k platnosti závěrů uvedených ve vyjádřeních České geologické služby č.j. ČGS-441/14/0654*SOG-441/214/2014 ze dne 17. 4. 2014 a č.j. ČGS-441/17/0986*SOG-441/523b/2017 ze dne 29. 9. 2017. ČGS ve svém vyjádření k této žádosti ze dne 30. 6. 2022, č.j. ČGS-441/22/0523*SOG-441/0525/2022, uvádí:

1. Ke zhodnocení hydrogeologických poměrů lokality

Předmětná oblast je součástí hydrogeologického rajonu základní vrstvy 2250 Dolnomoravský úval vázaného na neogenní sedimenty vídeňské pánve. V jeho podlaží je rozšířen hydrogeologický rajon svrchní vrstvy 1651 Kvartér Dolnomoravského úvalu, který je budován kvartérodními fluvialními sedimenty dolního toku řeky Moravy.

Neogenní sedimenty vídeňské pánve představují nepravidelné střídání průlinově propustných kolektorů a izolátorů s proměnlivými hydraulickými parametry. Z hydrogeologického hlediska nejvýznamnější jsou kvartérodní fluvialní sedimenty, které je možno rozdělit na dvě souvrství. Vlastním zvodněným kolektorem je spodní část souvrství údolní nivy složená ze štěrků, štěrků s příměsí písků, písčitých štěrků a jemně až hrubě zrnitých písků, jejichž mocnost je značně proměnlivá a nejčastěji dosahuje 4-7 m, lokálně může dosáhnout až 40 m. Spodní souvrství údolní nivy je v podstatě tvořeno sedimentární výplní meandrujících koryt vodního toku zaříznutých do různých úrovní, která se vzájemně mnohonásobně kříží. Charakteristické je velmi nepravidelné složení hrubozrnných nesoudržných sedimentů souvrství údolní nivy, které se projevuje výraznými změnami v propustnosti zvodněných sedimentů. Svrchní souvrství údolní nivy je tvořeno tzv. povodňovými hlínami o mocnosti 3-5 m. Jedná se o soudržné, jemně zrnité, v horizontálním i vertikálním směru značně proměnlivé a prakticky nepropustné

sedimenty. Jejich hlavní hydrogeologický význam spočívá v tom, že vytváří velmi dobrou krycí vrstvu zabraňující pronikání znečištěné povrchové vody do podložních zvodných sedimentů údolní nivy.

Pro hydrogeologický režim v oblasti Dolnomoravského úvalu je klíčová pozice řeky Moravy jako regionální drenážní báze širšího okolí. Průlinově propustnými kvarténními sedimenty ve výplni údolí Moravy proudí regionální proud podzemní vody, která je drénována z okolních sedimentárních a horninových komplexů. Část vody v kolektorech je dotována břehovou infiltrací z toku řeky Moravy, avšak pouze v omezených úsecích a za určitých časově omezených hydrologických a hydrogeologických podmínek.

2. Vyjádření k požadovaným datům v prostoru těžby a úpravy štěrkopísku Uherský Ostroh 2

Dne 24. 6. 2022 obdržela Česká geologická služba od Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) zpracovaná data, která byla požadována ve výše citované žádosti.

V širším okolí prostoru plánované těžby a úpravy štěrkopísku Uherský Ostroh 2 ČHMÚ sleduje celkem 21 mělkých kvarténních vrtů s hloubkou do 10 m. Hlubinné vrty zasahující do podložních neogenních sedimentů jsou na území celkem tři, konkrétně Hodonín (Pánov), Rohatec a Kunovice. Dále jsou v oblasti monitorovány čtyři hydropedologické profily – Staré Město u Uh. Hradiště (13 mělkých vrtů, 1 vodočet), Kostelany – Kunovice (11 vrtů), Veselí nad Moravou (46 vrtů a 5 vodočtů) a Strážnice (18 vrtů). Profil Strážnice je navázán přímo na vodoměrnou stanici ČHMÚ na Moravě. V oblasti se nenacházejí žádné prameny zařazené do státní pozorovací sítě podzemních vod v rámci ČHMÚ.

Zpracování dat ze státních pozorovacích sítí podzemních a povrchových vod je plně v kompetenci ČHMÚ a je vázáno na metodické postupy, kterými Česká geologická služba nedisponuje. Na základě dat zpracovaných ČHMÚ pro hydropedologický profil Strážnice je možné konstatovat dlouho trvající výskyty podnormálních stavů hladiny podzemní vody a vyšší četnost mimořádně podnormálních stavů hladiny podzemní vody v období 2012-2020, zejména pak v rozmezí let 2015-2019, kdy se úrovně hladin podzemní vody pohybovaly pouze v podnormálních stavech. Ze zpracování stavů podzemní vody v mělkých vrtech pomocí standardizovaného indexu podzemní vody (SGDI, obr. 1) je patrné dlouhodobé období mírně až silně podnormálních stavů podzemní vody v rozmezí let 2016-2020 s několika periodami mimořádně podnormálních stavů. Zhruba od poloviny roku 2020 do konce roku 2021 došlo k vzestupu stavů podzemních vod, avšak v roce 2022 je patrný opětovný propad do silně podnormálních stavů hladin podzemních vod. Z tohoto faktu lze usuzovat na regionální a dlouhodobý pokles hladin podzemní vody v kolektorech údolní nivy řeky Moravy v zájmové oblasti, a to zejména v letech 2012-2020 a pokračující trend poklesu stavů hladiny podzemní vody v roce 2022.

3. Vyřádění k platnosti závěrů uvedených ve vyřáděních České geologické služby č.j. ČGS-441/14/0654*SOG-441/214/2014 ze dne 17. 4. 2014 a č.j. ČGS-441/17/0986*SOG-441/523b/2017 ze dne 29. 9. 2017

*Od roku 2017, kdy byl zpracován posudek ČGS-441/17/0986*SOG-441/523b/2017, vznikly další ČGS dostupné materiály, které se problematikou záměru těžby štěrkopísků v lokalitě Uherský Ostroh kontra JÚ Bzenec zabývají. Jde o znalecké posudky Landy (2017), Burdy (2020) a Barchánka (2022), které jsou v následujícím textu blíže zhodnoceny.*

V rámci zhotovení vyřádění provedla Česká geologická služba terénní rekognoskaci na ověření současného stavu lokality z hlediska rozporovaného přítoku povrchové vody odlehčovacím kanálem Nová Morava, a toky Dlouhá řeka a Polešovický potok do oblasti JÚ Bzenec. Stav ze dne 29. 6. 2022 je patrný z připojené fotodokumentace (Obr. 2 až Obr. 19).

Posudek Landy (2017) je postaven na z kontextu vytržených větách či jen jejich částí z posudku Burdy (2016), odmítnutí vývoje znalostí o dané lokalitě odkazováním se pouze na představy z 80. let minulého století (Vacek 1983) a „pružném“ zaměňování procesů umělé infiltrace, břehové infiltrace a drenážní funkce odvodňovacího prvku. Landa ve svém posudku neidentifikoval rozdíl mezi dynamikou řeky a bezodtoké jámy po těžbě z hlediska odstranění následků povodně. V případě řeky jde o relativně rychlý proces, který zajistí vyčištění povrchové vody v korytě, v případě bezodtoké jámy po těžbě bude proces čištění vody probíhat nesrovnatelně delší dobu a bude záviset na míře kontaminace (biologické i chemické). Dynamika v proudící a stojaté vodě je naprosto rozdílná.

Odkazování se na v JÚ Kárané je irelevantní. Po vzniku bezodtoké jámy po těžbě nebude žádný důvod vodu využívat jako zdroj na posílení současného odběru z exploatačních vrtů.

Landa (2017) ignoruje rozsah plánovaného záměru, se kterým existující reliktní těžební jámy nelze srovnávat ani plochou a ani hloubkou. Landa v posudku uvádí jako jediný zdroj podzemní vody vsakující se vodu z Moravy a současně nepochopil funkci zvodně ve fluvialních štěrkách. Fluvialní štěrky nejsou od toku Moravy nenasurované, zvýšení hladiny v korytě řeky jezem vede k mírnému zvýšení hladiny podzemní vody a zvýšení gradientu, ale celá mocnost štěrků je saturována, jsou nasyceny vodou.

V posudku Landy je opakovaně chybně prezentována funkce odlehčovacího kanálu Nová Morava. Kanál měl plnit funkci snížení průtoku v Moravě v době vysokých průtoků. Mimo stavy vysokých průtoků působí jako drenáž podzemní vody, žádná voda přes pevný jez do něj neteče. Nemůže tedy „posilovat“ zdroje v jímacím území a v žádném případě netvoří bariéru mezi případnou budoucí bezodtokovou jámou po těžbě a jímacími vrty JÚ Bzenec III.

Nelze souhlasit s Landovým tvrzením, že všechny zdroje podzemní vody – v jeho pojetí povrchová voda řeky – jsou kontaminovány, takže jeden zdroj navíc nepředstavuje zvýšení rizika. Drobný detail ukazující na nepochopení složité problematiky hydrogeologických poměrů říčních niv je přisouzení stejných hydrogeologických vlastností jíům a rašelínám.

Významná část posudku (Landa 2017) je věnována umělé infiltraci. Smysl této části není ČGS zřejmý. V případě vzniku bezodtoké jámy po těžbě dojde k odstranění krycí vrstvy fluviačních hlín a písčitých štěrků vlastního hydrogeologického kolektoru, podzemní (či úředně prohlášená povrchová) voda v jámě zůstane. Umělá či řízená infiltrace spočívá v tom, že do propustných hornin, které nejsou saturovány (naplněny) vodou, se přes vsakovací prvek infiltruje většinou povrchová voda z toku. Z hlediska řešeného vztahu vznik bezodtoké jámy po těžbě x jímací území jde fakticky o opačnou úlohu.

Znalecký posudek Burdy (2020) řeší lokalitu záměru těžby Uherský Ostroh – JÚ Bzenec III komplexně a na základě poznání místních poměrů a v době zpracování aktuálních dat. V posudku rozebírá technické možnosti splnění podmínek souvisejících s hydrogeologií, na základě kterých bylo vydáno kladné stanovisko MŽP (souhlasné stanovisko pod č.j. 12289/ENV/15, kterým zároveň stanoví podmínky pro navazující řízení). Byla zpracována klimatická data a provedeno nové modelové řešení území, které na reálných datech zjištěných pro nepovodňový stav odlehčovacího kanálu Nová Morava dokládá významný podíl podzemních vod přitékajících do JÚ Bzenec III z oblasti hradištského příkopu, tedy z prostoru záměru těžby a úpravy štěrkopísku Uherský Ostroh 1. V posudku je detailně zhodnocena hydraulická funkce odlehčovacího kanálu Nová Morava, z kterého plyne jeho převážně drenážní funkce. Rozsáhlý text je věnován reálnému a zásadnímu riziku pro JÚ – tj. jeho umístění do záplavového území, a upozorňuje na to, že případný únik minerálních olejů do bezodtoké jámy po těžbě není největším rizikem pro JÚ. Detailně je v posudku rozebrána nereálnost provozu navrhované hydraulické bariéry.

Znalecký posudek Barchánka (2022) rozebírá závěry posudků Burdy (2016, 2020) a Landy (2017). V závěrech se jednoznačně přiklání k přijetí lokality podle posudku Landy (2017). V souvislosti s reálně zjištěnými skutečnostmi – hydraulická funkce odlehčovacího kanálu Nová Morava, případnou budoucí existenci bezodtoké jámy po těžbě v inundačním území řeky Moravy s rizikem jejího naplnění povodňovou vodou, nezhodnocení rizik plynoucích z existence bezodtoké jámy po těžbě po ukončení vlastní těžby štěrkopísku - se závěry tohoto posudku se ČGS nemůže ztotožnit. Jako příklad tendenčního přístupu k hodnocení problematice je možné uvést závěry posudku, kdy na základě dvou měření hladin podzemní vody sedm dní po sobě (7. 10. 2021 a 14. 10. 2021) v pěti vrtech autor dokládá „velmi rychlou regenerační schopnost posuzovaného regionu“ ve smyslu zvýšení hladiny podzemní vody po suché periodě. Průběh roku 2022 ukazuje, že vliv suchých period je pro území Dolnomoravského úvalu zásadní a nelze jej jako rizikový faktor vyloučit (viz zhodnocení monitoringu mělkých vrtů).

Zranitelnost údolních niv antropogenní činnosti ukazuje nedávná (2020) ekologická katastrofa na řece Bečvě. Při úniku neznámé látky došlo k fatálnímu poškození říčního ekosystému v délce cca 40 km. Proudící voda kontaminant rychle odplavila, v případě průniku kontaminující látky do bezodtoké jámy po těžbě nelze schopnost vyčištění vody vůbec odhadnout.

Z níže uvedených důvodů jsou rizika plynoucí ze záměru těžby a úpravy štěrkopísku Uherský Ostroh 2 dle názoru České geologické služby neakceptovatelná a záměr je v příkrém rozporu s platnou legislativou.

Ad CHOPAV

Na území záměru je vyhlášena chráněná oblast přirozené akumulace vod Kvartér Moravy (nařízení vlády č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy). V zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „vodní zákon“), je v ustanovení § 28 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod v odst. 2 uvedeno:

V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády zakazuje

e) těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod,

V ustanovení § 28 odst. 3 vodního zákona je pak uvedeno:

Ministerstvo životního prostředí může po předchozím souhlasu vlády povolit výjimku ze zákazů uvedených v odstavci 2.

Ad odlehčovací kanál Nová Morava

Klíčovou otázkou z hlediska hydrogeologických poměrů území je hydraulická funkce odlehčovacího kanálu Nová Morava, který na jedné straně omezuje dobývací prostor a na druhé bezprostředně sousedí s exploatačními vrty JÚ. V materiálech Landy (2017) i Barchánka (2022) je vyhloubenému korytu kanálu přisuzována funkce hydraulické bariéry, kterým dochází k dotaci povrchové vody z řeky Moravy do hydrogeologického kolektoru ve štěrkopíscích údolní nivy. Koryto má ovšem přesně opačnou funkci, hydrogeologický kolektor odvodňuje, snižuje hladinu podzemní vody. Jen ve výjimečných případech, kdy je vysoký průtok v korytě řeky Moravy, dochází přes pevný jez (km 147) k přepadání vody do odlehčovacího kanálu (viz Obr. 9). Drenážní funkce odlehčovacího kanálu Nová Morava je doložena opakovanými terénními šetřeními, analýzami vod, průběhem hydroizohyps a pohyb hladiny podzemní vody je simulován v hydraulických modelech (Burda 2020). Drenážní funkce je potvrzena dlouhodobými daty, opak, tedy dotační funkce kanálu, vychází z jednorázových záměrů (Landa 2017, Barchánek 2020).

Z hlediska vyhodnocení vlivu záměru těžby a úpravy štěrkopísku Uherský Ostroh 2 popsaná funkce Nové Moravy znamená, že jakákoliv kontaminace vody, ke které dojde v po těžbě

vzniklé bezodtoké jámě, se s vysokou pravděpodobností projeví v exploatované podzemní vodě.

Argumentovat břehovou infiltrací a srovnávat proudící tok (Jizera a JÚ Kárané) a pomalu proudící vodu v bezodtoké jámě po těžbě (bezodtoká jáma a JÚ Bzenec), kde se voda mění jen pomalu a případná kontaminace stagnuje, je irelevantní.

Ad inundační území

Záměr leží v inundačním území řeky Moravy. Pokud dojde ke vzniku bezodtoké jámy po těžbě, nebude možné v případě povodně žádnými technickými opatřeními zabránit kontaminaci vody povodňovou vodou, která může nést chemické i biologické znečištění, což povede k nutnosti odstavení JÚ. Vyčištění vody v jezeře a atenuace podzemní vody bude probíhat neznámou rychlostí. Dobu odstavení JÚ není tedy možné ani odhadnout.

Ad klimatická změna

JÚ Bzenec je velmi důležitý zdroj pitné vody. Jeho význam narůstá se zvyšující se frekvencí suchých period a zvyšujících se teplot. Ohrožení zdroje pitné vody pro cca 140 000 obyvatel Hodonínska je nepřijatelné riziko. Odkrytím hladiny podzemní vody vzroste například výpar vody. Dosavadní průběh hydrologického roku 2022 potvrdil přetrvávající riziko sucha v oblasti moravských úvalů.

Ad rekultivace ložiska

Záměr těžby a úpravy štěrkopísku Uherský Ostroh 2 se předpokládá na 20 let. Po ukončení má proběhnout rekultivace ložiska, povinnosti související s těžbou zaniknou a v krajině zůstane rozsáhlá otevřená hladina vody, která bude představovat trvalé riziko pro JÚ. Následující zodpovědnost za bezodtokou jámu po těžbě jako existující rizika pro JÚ není v současnosti nijak řešena.

ČGS dále uvádí, že posudek č.j. ČGS-441/14/0564*SOG-441/214/2014 ze dne 17. 4. 2014 byl zpracován pro odbor geologie ministerstva prioritně z hlediska ložiskového a nikoliv podrobně z hlediska pohledu ochrany podzemních vod. I tak je v těchto materiálech poukázáno na potenciální vodohospodářská rizika, uvádí ČGS, a přestože tato byla v tehdy předložených materiálech hodnocena jako přijatelná nebo nevýznamná, upozornila ČGS na nezbytnost v rámci přípravy POPD zpracovat plán opatření pro případ havárie a zhoršení jakosti vod (havarijní plán) dle ustanovení § 39, odst. 2, písm. a) vodního zákona, s náležitostmi dle ustanovení § 5 vyhlášky č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, ve znění pozdějších předpisů, a předložit jej příslušnému vodoprávnímu úřadu ke schválení.

Od doby vypracování vyjádření č.j. ČGS-441/14/0564*SOG-441/214/2014 ze dne 17. 4. 2014 vznikla řada nových hydrogeologických výstupů, mj. během klíčového projektu „Rebilance zásob podzemních vod“ zpracovaného ČGS a spoluřešiteli s ukončením prací v roce 2016. Nově zjištěné poznatky podstatně zvýšily nejen stupeň detailního poznání vlastní řešené lokality, ale rovněž umožnily zasadit problematiku potenciálně ohrožených vodních zdrojů Bzenec-Komplex do celkového kontextu příslušného hydrogeologického rajonu a významně tak povyšují spolehlivost aktuálně vyslovovaných prognóz.

Na základě výše uvedených faktů Česká geologická služba tvá na platnosti vyjádření č.j. ČGS-441/17/0986*SOG-441/523b/2017 ze dne 29. 9. 2017, jehož hlavní závěry jsou následující:

- a) *Z oblasti plánované těžebny přitéká k jímacímu území Bzenec-Komplex bilančně významné množství podzemní vody.*
- b) *Případná otvírka těžebny v dané lokalitě představuje nárůst počtu již existujících rizik a další ohrožení tohoto jímacího území.*
- c) *Podmínky realizace záměru stanovené v souhlasném stanovisku MŽP č.j. 12289/ENV/15 ze dne 9. 3. 2015 nemohou z důvodu výše diskutovaných skutečností zcela eliminovat veškerá rizika plynoucí pro jímací území Bzenec - Komplex z případné otvírky nové těžebny.*

Tato hlavní fakta – doplněná o konstatování mimořádného strategického významu jímacího území Bzenec-Komplex pro značnou část Jihomoravského kraje – lze z pohledu ČGS považovat za naprosto dostatečné odůvodnění závěrů uvedených v posudku č.j. ČGS-441/17/0986*SOG-441/523b/2017 ze dne 29. 9. 2017.

ČGS své vyjádření ze dne 30. 6. 2022 uzavírá takto:

1. *Na základě dat poskytnutých ČHMÚ lze usuzovat na pokles hladin podzemní vody v kolektorech údolní nivy řeky Moravy v zájmové oblasti zejména v letech 2012-2020, jak je diskutováno výše. Detailní posouzení případných změn v hydrogeologickém režimu předemtné oblasti by si vyžádalo podrobné vyhodnocení poskytnutých dat a jejich vzájemnou korelaci. Zpracování dat ze státních pozorovacích sítí podzemních a povrchových vod je plně v kompetenci ČHMÚ a je vázáno na metodické postupy, kterými Česká geologická služba nedisponuje. Posouzení změny hydrogeologických poměrů a režimu podzemních vod na základě dat připravených podle postupů ČHMÚ představuje časově i odborně náročný úkol, který přesahuje rámec posudkové činnosti Správy oblastních geologů a bylo by nutné jej řešit formou ad hoc zadané studie.*
2. *Na základě uvedených faktů Česká geologická služba trvá na platnosti vyjádření č.j. ČGS-441/17/0986*SOG-441/523b/2017 ze dne 29. 9. 2017, jehož hlavní závěry, jak je již uvedeno shora, jsou následující:*

- a) *Z oblasti plánované těžebny přitéká k jímacímu území Bzenec - Komplex bilančně významné množství podzemní vody.*
- b) *Případná otvírka těžebny v dané lokalitě představuje nárůst počtu již existujících rizik a další ohrožení tohoto jímacího území.*
- c) *Podmínky realizace záměru stanovené v souhlasném stanovisku MŽP č.j. 12289/ENV/15 ze dne 9. 3. 2015 nemohou z důvodu výše diskutovaných skutečností zcela eliminovat veškerá rizika plynoucí pro jímací území Bzenec-Komplex z případné otvírky nové těžebny.*

*Tato hlavní fakta – doplněná o konstatování mimořádného strategického významu jímacího území Bzenec-Komplex pro značnou část Jihomoravského kraje – lze z pohledu ČGS považovat za jednoznačně dostatečné odůvodnění závěrů uvedených v posudku č.j. ČGS-441/17/0986*SOG-441/523b/2017 ze dne 29. 9. 2017. Česká geologická služba nemůže ve smyslu předběžné opatrnosti i nadále označit záměr těžby štěrkopísků v DP Uherský Ostroh z hydrogeologického hlediska jako akceptovatelný. Na zcela totožných závěrech ČGS setrvává jak ve vyjádření ze dne 29. 9. 2017, tak i ve svém posledním vyjádření k požadavku ministerstva ze dne 30. 6. 2022.*

Dne 19. 7. 2022 zaslalo ministerstvo Advokátní kanceláři STRÁNSKÝ & PARTNEŘI (dále též jen „AK“) žádost č.j. MZP/2022/710/2794 o stanovisko k podkladům shromážděným k žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA žadateli a současně jí umožnilo dálkový přístup k datům a informacím obdržným od ČHMÚ, ČGS a VaK Hodonín. Jako zplnomocněného zástupce žadatele požádalo ministerstvo AK o stanovisko k těmto podkladům a v nich uvedeným skutečnostem. AK v přípisu ze dne 22. 7. 2022 vyslovila zásadní nesouhlas s obsahem vyjádření ČGS a VaK Hodonín, obsah považuje v mnoha bodech za nepravdivý, tendenční a v neposlední řadě i odborně chybný. AK požádala o prodloužení termínu pro zpracování stanoviska a k seznámení se s daty a podklady od ČHMÚ o cca 3 týdny.

Dne 25. 7. 2022 obdrželo ministerstvo od zmocněné zástupkyně žadatele Ing. Pavly Žídkové dokument nazvaný „Doplnění podkladů pro prodloužení platnosti stanoviska EIA k záměru „Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2“, v němž doplňuje kapitolu 13 (fauna, flóra a ekosystémy, kapitolu 14 (základní charakteristiky dalších aspektů ŽP), změny poznatků a metod posuzování od doby vydání stanoviska EIA z hlediska jednotlivých složek životního prostředí. Přílohou tohoto doplnění je

- a) Aktualizace průzkumu území – těžba a úprava štěrkopísku v oblasti Uherský Ostroh, Mgr. Radim Kočvara, 5. 7. 2022;

- b) Hluková studie – Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2, E-expert, spol. s r.o., Ing. Výtisk a RNDr. Suk, 11. 7. 2022;
- c) Posouzení možnosti aktualizace hydrogeologické studie Uherský Ostroh – těžba štěrkopísku, Ing. Jaroslav Zima, 28. 6. 2022;
- d) Stanovisko RNDr. Hany Koppové ze dne 15. 7. 2022.

Po předložení shora vyjmenovaných dokumentů obdržených k žádosti žadatele o prodloužení platnosti stanoviska EIA a vyžádaných ministerstvem k žádosti žadatele ze dne 8. 3. 2022 lze konstatovat, že obdržené podklady jsou pro posouzení předmětné žádosti dostatečné pro rozhodnutí o prodloužení platnosti stanoviska EIA.

Předkládání dalších dokumentů, znaleckých posudků a odborných vyjádření nad rámec již obsáhlé spisové dokumentace by zřejmě nepřineslo žádné další významné skutečnosti. Hmotněprávní podmínky prodloužení stanoviska jsou totiž vázány na absenci změn podmínek v dotčeném území nebo změn poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené vlivy na životní prostředí.

Platnost stanoviska nelze prodloužit v případě naplnění jedné nebo obou skutečností uvedených v ustanovení § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. Na základě dat poskytnutých ČHMÚ lze usuzovat na pokles hladiny podzemní vody v kolektorech údolní nivy řeky Moravy v zájmové oblasti v letech 2012 až 2020, jak je rozvedeno v dokumentech zpracovaných ČGS od konce roku 2017. Ministerstvo se veškerými předloženými dokumenty podrobně zabývalo a zcela akceptuje závěry ČGS uvedené ve vyjádření ČGS ze dne 29. 9. 2017, na jejichž platnosti i v nyní zaslaném vyjádření ze dne 30. 6. 2022 ČGS důrazně setrvává a konstatuje, že nemůže i nadále označit předmětný záměr těžby štěrkopísku v DP Uherský Ostroh z hydrogeologického hlediska jako akceptovatelný, a to z důvodů v těchto vyjádřeních rozvedených, na které ministerstvo v podrobnostech odkazuje.

Po posouzení a vyhodnocení spisové dokumentace došlo ministerstvo k jednoznačnému závěru, že v důsledku nových skutečností rozvedených zejména ve vyjádřeních ČGS a předložených ministerstvu až po vydání stanoviska EIA ze dne 9. 3. 2015, č.j. 12289/ENV/15, nelze předmětné stanovisko EIA prodloužit, neboť zákonné podmínky pro jeho prodloužení nebyly splněny. Přírodní a hydrogeologické poměry v dané lokalitě nebyly řádně přezkoumány a nové poznatky vyplývající ze stanovisek ČGS nebyly doposud zohledněny. Tyto nové poznatky vyšly najevo až po procesu EIA, ve kterém bylo stanovisko EIA vydáno.

Ministerstvo tak s ohledem na vše uvedené shora a obsah spisové dokumentace došlo k závěru, že předmětný záměr těžby lze označit pro danou lokalitu za rizikový, žádosti žadatele ze dne 8. 3. 2022 o prodloužení platnosti stanoviska EIA ze dne 9. 3. 2015, č.j. 12289/ENV/15, se proto nevyhovuje a platnost stanoviska EIA k záměru „Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2 (kód záměru: MZP429) ze dne 9. 3. 2015, č.j. 12289/ENV/15, se neprodlužuje.

Toto sdělení ministerstva není rozhodnutím podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nenahrazuje vyjádření dotčených správních orgánů ani příslušná povolení podle jiných právních předpisů a nelze se proti němu odvolat (podat rozklad).

Ing. Karel Bláha, CSc.

ředitel odboru environmentálních rizik a ekologických škod a zástupce náměstka pro řízení sekce ochrany životního prostředí

Obdrží: oznamovatel záměru zastoupený Ing. Pavlou Židkovou

Na vědomí: Frank Bold advokáti, s.r.o., Údolní 33, 602 00 Brno
Dotčené územní samosprávné celky

OBÚ pro území krajů Jihomoravského a Zlínského
Cejl 481/13, 602 00 Brno

